

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Procespositie minderjarigen in familie- en jeugdzaken (editorial)

Bruning, M.R.

Citation

Bruning, M. R. (2020). Procespositie minderjarigen in familie- en jeugdzaken (editorial). *Tijdschrift Voor Familie- En Jeugdrecht*, 2020(10), 235. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3141696>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3141696>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Procespositie minderjarigen in familie- en jeugdzaken

Prof. mr. drs. M.R. Bruning, datum 16-09-2020

Datum

16-09-2020

Auteur

Prof. mr. drs. M.R. Bruning^[1]

Folio weergave

[Download gedrukte versie \(PDF\)](#)

JCDI

JCDI:ADS231244:1

Vakgebied(en)

Personen- en familierecht / Algemeen

Personen- en familierecht / Huwelijk, relaties en echtscheiding

In deze special staat de procespositie van minderjarigen in familie- en jeugdzaken centraal. Al eerder dit jaar verscheen in dit tijdschrift een bijdrage met de belangrijkste bevindingen van het WODC-onderzoek 'Kind in proces: van communicatie naar effectieve participatie' van maart 2020 dat ik samen met Leidse collega's uitvoerde (FJR 2020/24). In dit onderzoek kunnen drie pijlers worden onderscheiden: (1) het hoorrecht van minderjarigen, (2) de (zelfstandige of informele) rechtsingang en (3) kindvriendelijke contextfactoren in procedures waarbij kinderen en jongeren betrokken zijn. In de eervolle rol van gastredacteur van deze special was ik prettigerwijs weer even terug bij de FJR-redactie en mocht ik verschillende bijdragen verzamelen die de thema's en uitkomsten van dit WODC-onderzoek nader onder de loep nemen. Hierbij ligt een belangrijk accent op de toegang tot het recht via een (eigen) rechtsingang voor minderjarigen. Een eigen rechtsingang voor minderjarigen werd al in 1995 bepleit door de Nederlandse Gezinsraad en de Raad voor het Jeugdbeleid in hun advies *Kind in proces. Pleidooi voor een eigen rechtsingang*, waar de titel van het WODC-onderzoek uit 2020 op is gebaseerd. Kloosterboer en Punselie laten in hun bijdrage zien dat de voorstellen uit 1995 – die destijds niet door de regering zijn overgenomen – niet alleen verder gingen dan de huidige voorstellen, maar ook zijn weerlegd op grond van argumenten die heden ten dage nog steeds worden opgevoerd door tegenstanders van een uitbreiding van de eigen rechtsingang voor minderjarigen van twaalf jaar en ouder (zie de bijdragen van Mol, Bou-Sfia en Huijer en van Feiner in deze special). Voorstanders wijzen er onder meer op dat deze discussie al decennialang wordt gevoerd, te beginnen met de voorstellen van de commissie Wiarda in 1971, en – mede op grond van uitgangspunten die voortvloeien uit relevante mensen- en kinderrechtenstandaarden – dat de tijd nu toch echt rijp is voor verbeteringen op dit vlak (zie de bijdragen van Lieber en Kok in deze special en ook die van Kloosterboer en Punselie). Daarbij worden diverse relevante implementatievragen opgeworpen, zoals de vraag hoe het procesrecht moet worden gewijzigd, of een zelfstandige rechtsingang ook moet gelden voor kort geding en of minderjarigen dan ook partij worden bij het ouderschapsplan (zie Lieber). Ook is er aandacht voor juridische ondersteuning (bijzondere curator) of bijstand (jeugdadvocaat) voor minderjarigen bij hun toegang tot het recht (Feiner; Mol, Bou-Sfia en Huijer), in het bijzonder als het gaat om jeugdbeschermingszaken waar een uithuisplaatsing van de minderjarige dreigt of gerealiseerd is (Feiner). In dat opzicht loopt Nederland bepaald niet op de troepen vooruit. Zo blijkt dat in België – waar de regelingen omtrent het horen en de eigen rechtsingang van minderjarigen overigens opvallend veel op de Nederlandse regelingen lijken – minderjarigen in jeugdbeschermingszaken standaard door een jeugdadvocaat worden bijgestaan (zie de bijdrage van Boone, Declerck en Vertommen).

Deze special biedt een schat aan inzichten over hoe we minderjarigen beter kunnen laten participeren in familie- en jeugdprocedures in relatie tot het hoorrecht en de (informele of formele) rechtsingang en welke aanpassingen daarvoor gewenst zijn. De wens tot een verbetering lijkt alom aanwezig; over de stappen die daartoe noodzakelijk zouden zijn, verschillen de meningen. Ik hoop dat dit alles extra munitie oplevert voor de regering om nu eindelijk serieus werk te maken van de wens tot verbetering van de positie van kinderen in procedures in het familie- en jeugdrecht en daarbuiten.

Voetnoten

[1]

Prof. mr. drs. M.R. (Mariëlle) Bruning is hoogleraar Jeugdrecht aan de Universiteit Leiden. Zij was van 2006-2018 redactielid en voorzitter van de FJR-redactie.